

© Apalpador

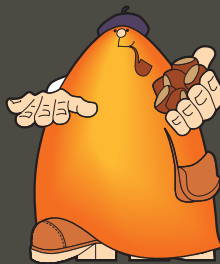
Xoán G.

Biblos
CLUBE DE LECTORES

© **Apalpador**
Xoán G.

O APALPADOR

XOÁN G.

Editora: Carmela González Boo
Director: Tucho Calvo

Biblos Clube de Lectores, S. L.

Quintá Nº 8, Mandaio, Cesuras, A Coruña

© 2009 Xoán G.

© 2009 da presente edición: Biblos Clube de Lectores, S. L.

Depósito Legal: C 3637-2009

ISBN: 978-84-937323-5-6

Calquera forma de reprodución, distribución, comunicación pública ou transformación desta obra só se pode facer coa autorización dos seus titulares, agás nos casos previstos pola lei. Dirixase a CEDRO (Centro Español de Dereitos Reprográficos www.cedro.org) se precisar fotocopiar ou escanear algunha parte desta obra

Ao meu pai, porque si

A Manuela, porque tamén

A Xaquín, Gael, Avia e Xoana, porque...

*Aos nenos de todas as idades
que forman o Clan de Breogán
porque a eles vai destinado este conto*

O Apalpador vive nas devesas do Courel
desde hai tantos anos que ninguén sabe xa
cantos ten.

The background of the page is a textured, watercolor-style illustration. It features a large green area on the left and a yellow-green area on the right, separated by a diagonal line. In the top left corner, there is a white bowl containing two chestnuts. The chestnuts are brown with a lighter, reddish-brown interior. The overall style is soft and artistic.

Pasa o día a apañar madeira como cando era
carboeiro, aínda que agora a que procura é
doutras castes máis finas.

E no outono aproveita a viaxe
e tamén vai ás castañas.

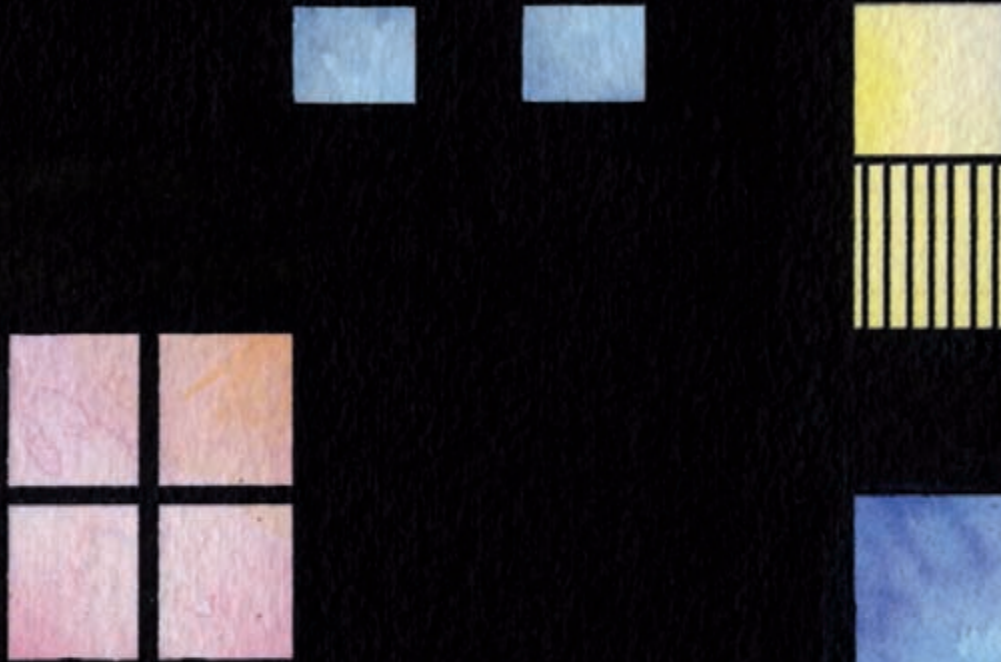

De volta a casa, senta a carón da lareira e
escolle con moito agarimo a madeira máis
seca e de mellor calidade, saca a súa navalla
e ponse a entallar.

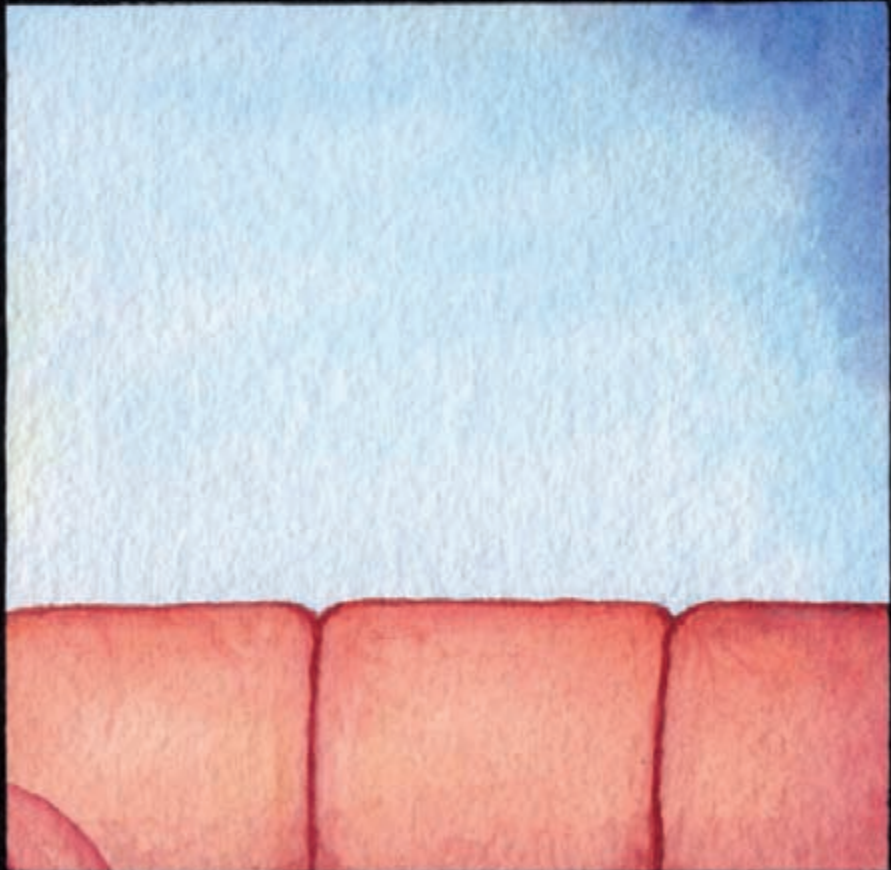

E así pasa un día e outro, e outro, e outro...

Pero polo Nadal deixa a
navalla e baixa a todas as casas
da Galiza cunha morea de
agasallos para repartir.

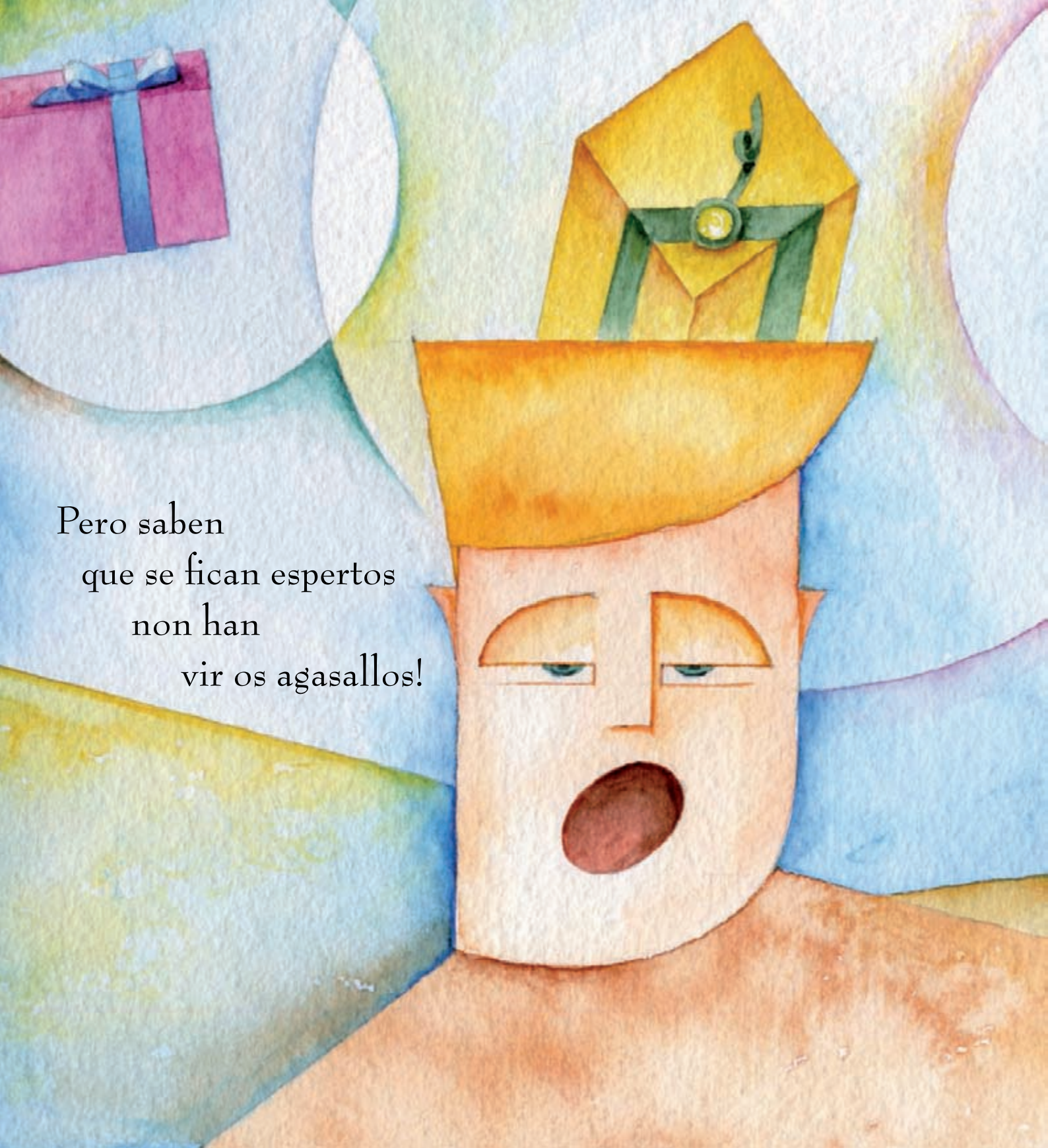

*Antón e Antía arelan a
Noite do Apalpadoiro*

e andan tan bulideiros que
non queren ir para a cama.

Pero saben
que se fican espertos
non han
vir os agasallos!

E, ao cabo,

rematan caendo de sono.

Con agarimo
para non os
espertar, o Apalpador
aloumíñalles as barriguiñas
por ver se están mantidos.
E como os dous cearan
abondo...

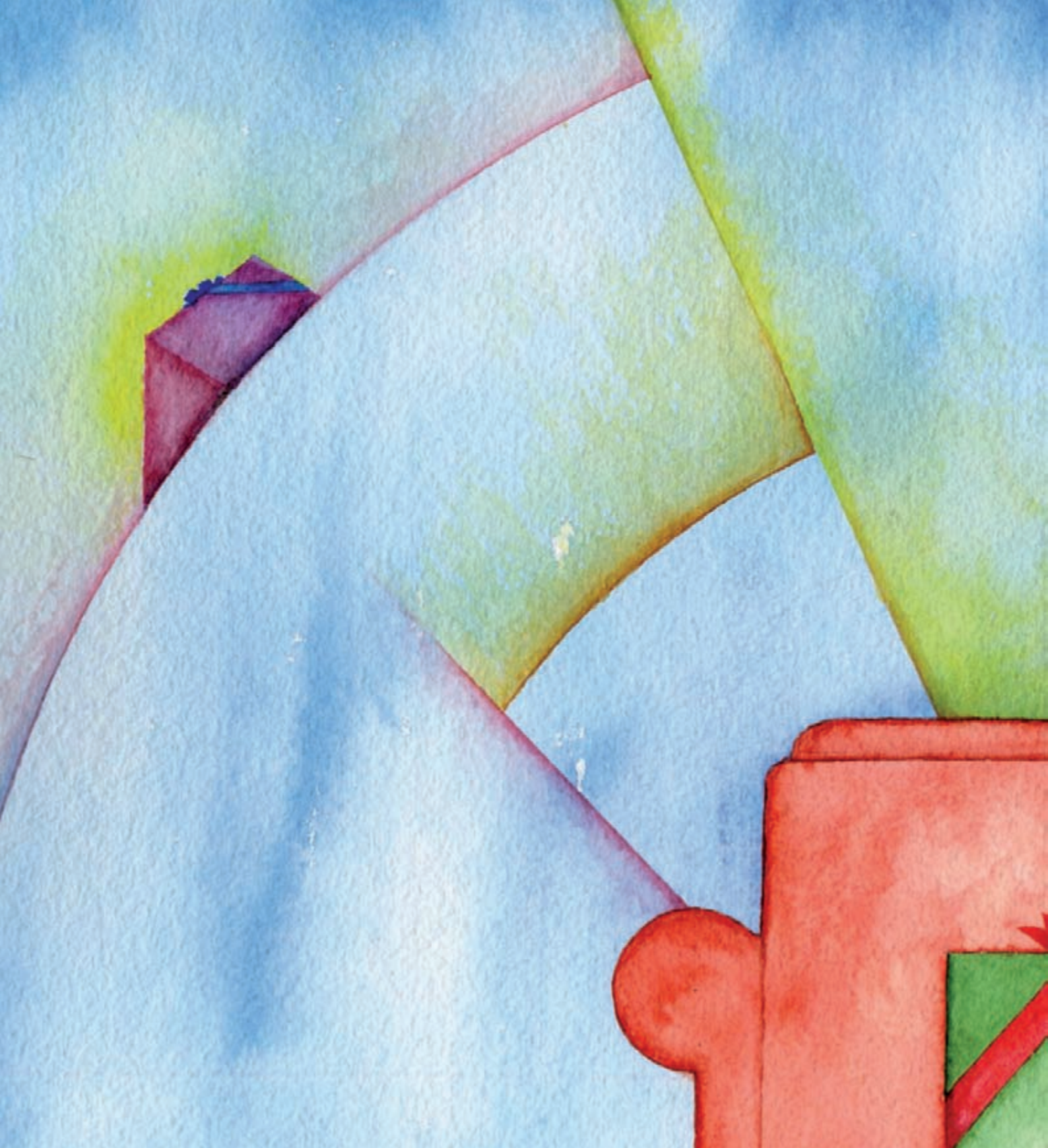

...aleda e bísballes amodiño:

—Así, así esteades todo o ano!

e coa mesma,
déixalles unha
presa de castañas
na mesa de noite.

Pero os agasallos déixallelos agochados por
toda a casa, así que ao se ergueren pola mañá
terán que xogar a atopalos.

Cachimba

Hai moitos anos que deixou de fumar, agora lévaa apagada para acordar que non debe facelo

Fol

É de coiro e lévao cheo de castañas que logo lles deixa ás nenas e aos nenos na mesa de noite

Zocos

Cálzaos para poder andar polas lameiras porque son de coiro e coa sola de madeira

Pucha

Abrígalle a cabeza e quedalle guapa, ademais dalle moita seriedade de señor, Señor!

Navalla

Para entallar xoguetes e outras pezas de artesanía. Fíxolla hai moitísimos anos un ferreiro de Riotorto

O Apalpador é un personaxe mítico galego que baixa polo Nadal a levarlles os agasallos aos nenos. Entra de noite nos seus cuartos cando están durmidos e apálpalles a barriguiña por ver se están mantidos e déixalles, ademais dos xoguetes, unha presa de castañas.

Ten un tronco común con outras tradicións europeas e do norte de España (Olentzero basco e Esteru astur-cántabro) e probablemente a mesma orixe, pero que desgrazadamente en Galiza estaba practicamente esquecido.

O rito da Noite do Apalpadoiro foi descrito por varios estudosos e a figura do personaxe refírese na zona da montaña lucense e, nomeadamente, no Courel. No oriente ourensán existen referencias a este personaxe aínda que, nalgúns casos, con outros nomes e, noutros, con atribucións menos simpáticas como son as de espantar aos nenos.

Neste conto, Xoán G. pretende espilo das deturpacións que ben poden responder a superposicións pouco afortunadas doutros costumes e quedarse co concepto positivo do personaxe e co seu agarimo.

ISBN: 978-84-937323-5-6

9 788493 732356